

В І Д Г У К

про дисертацію Джеваги Володимира Валентиновича
«Корекція порушень координаційних здібностей дітей молодшого
шкільного віку з вадами слуху в процесі фізичного виховання»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного
виховання та спорту зі спеціальності 24.00.02 – фізична культура, фізичне
виховання різних груп населення

Актуальність даної дисертації перш за все обумовлена вимогою Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті щодо вдосконалення змісту навчання дітей з особливими потребами. Це безпосередньо стосується й адаптивного фізичного виховання учнів з порушеннями слуху.

Відомі корегувальні рухові програми та технології, за темою дисертації, вирішують, як правило, часткові питання. Саме залучення технічних засобів і комплексу сучасних методів дослідження, на думку автора, допоможе розробити ефективну технологію корекції координаційних здібностей школярів з відповідною нозологією.

Вирішення даного завдання тісно пов'язане з поліпшенням рухової функції, фізіологічних систем організму і опосередковано – з соціальною інтеграцією таких учнів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. У роботі якісно проведено аналіз даних літературних джерел. Запорукою достовірності сформульованих висновків і рекомендацій стали належний підбір об'єктивних методів дослідження: стабілографії, фотометрії, кваліметрії, педагогічних методів і кваліфіковане застосування належних методів математичної статистики.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні авторської технології, отриманні кількісних показників вертикальної стійкості тіла (довжини траєкторії, швидкості переміщення та площі коливань загального центра тиску тіла), латентного часу простої

рухової реакції, здатності до управління силовими параметрами рухів дітей 7-10 років з вадами слуху.

Практичне значення роботи полягає у запропонованій технології корекції порушень координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху в процесі адаптивного фізичного виховання.

Отримані результати можуть бути використані під час викладання навчальних дисциплін «Онтокінезіологія людини» для освітнього ступеня «бакалавр» і «Диференційна біомеханіка» для освітнього ступеня «магістр». Результати дослідження впроваджені в практичну діяльність навчального процесу спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №18 м. Києва, що підтверджено відповідним актом.

Робота має традиційну структуру, проілюстрована 42 таблицями і 5 рисунками, виконаними на належному рівні.

У першому розділі **«Розвиток та корекція порушень координаційних здібностей школярів з вадами слуху в процесі фізичного виховання як наукова проблема»** узагальнено дані спеціальної літератури, яка розкриває значимість координаційних здібностей для дітей з вадами слухового апарату, а також систематизовано інформацію щодо програм і методів корекції даного порушення у молодших школярів.

У другому розділі **«Методи та організація дослідження»** подано опис системи сучасних та адекватних до поставлених завдань методів наукового дослідження, а також вихідні дані про досліджуваний контингент.

У третьому розділі **«Характеристика фізичного розвитку та координаційних здібностей дітей з вадами слуху та практично здорових дітей молодшого шкільного віку»** представлено результати констатувального експерименту. За результатами дослідження встановлено, що діти 1-4 класів з вадами слуху мають достовірні відмінності за показниками тотальних розмірів тіла в порівнянні з їх практично здоровими однолітками. Те саме стосується і показників координаційних здібностей. Отримані результати стали обґрунтуванням необхідності пошуку шляхів,

спрямованих на корекцію порушень координаційних здібностей у досліджуваних школярів.

У четвертому розділі **«Розробка та експериментальна перевірка ефективності використання технології корекції порушень координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху в процесі фізичного виховання»** представлено авторську технологію та дані формувального експерименту. В авторській методиці висвітлено змістові компоненти та шляхи реалізації відповідно до розробленої технологічної моделі. Зміст технології будувався на основних положеннях навчальної програми для спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів. Упровадження технології застосовувалось упродовж двох семестрів протягом 9 місяців.

Ефективність авторської методики доведена суттєво позитивними результатами формувального експерименту.

У п'ятому розділі **«Аналіз та узагальнення результатів дослідження»** охарактеризовано розв'язання завдань дисертації, що дало можливість отримати три групи даних: ті, що підтверджують; ті, що доповнюють вже наявні розробки, й абсолютно нові результати з проблеми дослідження.

Дисертація Джеваги Володимира Валентиновича викладена у відповідності з логікою наукової роботи. Мова і стиль її відповідають вимогам. Результати дисертації можуть стати корисними для науковців і вчителів. Автореферат дає повне уявлення про проведене дослідження.

Поряд із позитивними аспектами дисертаційного дослідження здобувача необхідно відмітити ряд недоліків, що мають як констатуючий, так і дискусійний характер.

1. Кількісний склад досліджуваних як у констатувальному, так і в формувальному етапах експерименту, потребує перевірки на статистичну достатність. Якщо цього не дотримуватись, то висновки й рекомендації наукової роботи втрачають ефективність їх застосування.

2. При дослідженні впливу порушень слуху на основні соматометричні показники доцільно орієнтуватися не на окремі тотальні розміри тіла, а на рівень фізичного розвитку учнів, тобто на їх співвідношення.

3. Посилання у схемі технології корекції порушень координаційних здібностей (рис. 4.3) на Л. П. Матвеева вважаю недоречним, тим більше на його джерело 40-літньої давнини.

4. Іноземні джерела у списку використаної літератури датовані виданнями до 2008 року.

Отже, дисертаційне дослідження Джеваги Володимира Валентиновича на тему «Корекція порушень координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху в процесі фізичного виховання» за актуальністю, змістом, обсягом і якістю оформлення відповідає «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. №567, а її автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту зі спеціальності 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Офіційний опонент, завідувач кафедри
теорії та методики фізичного виховання
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук,
професор

Арефьев В. Г.

Підпис Арефьев В. Г.
ЗАВІРЯЮ: зав. канцелярією
НПУ ім. М. П. Драгоманова
Підпис
«10» 03 2017 р.

Відгук отримано 10.03.2017.
МБМ